

ĐỨC MẸ MARIA với Tín Đồ Công Giáo

Thiện Chí

Tại Lourdes (Pháp), sau khi cô bé Bernadette (1844–1879)¹ đi kiểm củi được thấy Đức Maria hiện ra lần thứ 16 trong hang đá, đã khẩn khoản hỏi tên người. Người xưng: “Ta là Maria Immaculée”, tiếng địa phương là “Que sòl era Immaculada Concepcion.” Bernadette bèn về thuật lại với cha sở, cha sở rất ngạc nhiên vì trước đó cha sở không tin những đồn đoán của dân chúng. Lần này từ ngữ “Immaculée” khiến ông phải quan tâm, bởi từ ngữ này chỉ có trong thần học Ki-Tô giáo, làm sao cô bé nhà quê thất học biết được để đặt điều. Sự việc được trình lên các cấp trên của Giáo hội... Rồi Giáo hội thực hiện lời dạy của Đức Maria truyền cho Bernadette trong hang đá, Thánh đường nguy nga đã được xây lên từ năm 1838; giáo điều sám hối và cầu nguyện cho nhân loại được ban ra.²

Từ đó suốt năm, những đoàn hành hương trong đạo hay ngoại đạo không ngừng đến Lourdes (và nhiều địa điểm “Đức

1. Năm 1925, Giáo hoàng Pius XI đã chính thức phong Thánh cho Bernadette.

2. “Pénitence, pénitence, pénitence. Priez pour les pécheurs”(Sám hối, sám hối, Sám hối. Hãy cầu nguyện cho những kẻ tội lỗi).

Giáo dân, người bệnh hành hương tại hang đá (Lourdes)

Mẹ hiện ra” khác) để chiêm ngưỡng tượng Đức Mẹ Maria trong hang đá. Hàng trăm người bệnh nan y, kẻ bại liệt đến cầu nguyện đã được lành bệnh...

Danh xưng “Đức Maria vô nhiễm nguyên tội” có nguồn gốc từ tín điều “Maria Immaculée Conception”, có nghĩa đen là “Maria thụ sinh không nhiễm tội” (macula = tiếng Latin là không vết nhơ; Conception = thụ thai). Theo Giáo hội Công giáo La Mã (Roma Catholic) Mẹ Maria được đặc ân của Thiên Chúa thánh hóa và vô nhiễm nguyên tội do là mẹ sinh ra Jésus de Nazareth – về sau được tôn xưng là Đấng Cứu thế.

Các Giáo Phụ của Giáo Hội, những người từ thế kỷ đầu tiên đã gọi lên niềm tin này. Cuộc tranh luận phát triển từ thế kỷ XIV và kéo dài đến thế kỷ XVIII với sự nhắc nhở lặp đi lặp lại của các Giáo hoàng. Đức Giáo hoàng Piô IX, sau khi

trao đổi với tất cả các giám mục Công giáo và các nhà thần học đã tuyên bố long trọng tín điều này vào ngày 08 tháng 12 năm 1854.

Tín điều này tuy chưa có đồng thuận hoàn toàn trong giới Cơ Đốc giáo (Công giáo Rôma, Chính thống giáo Đông phương và Tin Lành), nhưng đối với giáo dân Công giáo, những sự kiện “Đức Maria hiện ra” ở nhiều nơi trên thế giới cùng một số hiện tượng màu nhiệm đã trở thành đức tin “Mẹ Maria hòa bình”, “Mẹ Maria mân cô hay Đức Mẹ La Vang”.³

Đức Mẹ La Vang là tên gọi mà giáo dân Công giáo Việt Nam đề cập đến sự kiện Đức Mẹ Maria hiện ra trong một thời kỳ mà đạo Công giáo bị bắt bớ tại Việt Nam. La Vang ngày nay là một thánh địa và là nơi hành hương quan trọng của người Công giáo Việt Nam, nằm ở huyện Hải Lăng, tỉnh Quảng Trị, thuộc Tổng Giáo phận Huế. Các tín hữu tin rằng, Đức Mẹ Maria hiển linh ở khu vực này vào năm 1798. Một nhà thờ đã được xây dựng gần ba cây đa, nơi họ tin là Đức Mẹ đã hiện ra và được Tòa Thánh tôn phong là Tiểu vương cung thánh đường La Vang từ năm 1961. Đây là một trong ba trung tâm hành hương Công giáo được chính quyền Việt Nam hiện nay công nhận.

Đức Mẹ Hòa Bình (hoặc Mẹ của Hòa Bình, Nữ Vương Hòa Bình) là một danh hiệu dành cho Mẹ Maria trong Giáo hội Công giáo Rôma. Trong nghệ thuật, hình tượng Đức Mẹ Hòa Bình được thể hiện trong dáng vẻ một người phụ nữ giữ một con chim bồ câu và một cành ô liu, biểu tượng của hòa bình. Ngày lễ Đức Mẹ

3. Năm 1925, Giáo hoàng Pius XI đã chính thức phong Thánh cho Bernadette.

Hòa Bình được tổ chức vào ngày 24 tháng 01 hàng năm ở Hawaii và một số nhà thờ ở Mỹ. Ở những nơi khác, lễ này được tổ chức vào ngày 09 tháng 7.

Đức Mẹ Mân Côi (còn gọi là Đức Mẹ Mai Khôi, Đức Mẹ Môi Côi, Nữ Vương Rất Thánh Mân Côi) là một danh hiệu của Đức Trinh Nữ Maria trong mối quan hệ với Kinh Mân Côi. Lễ Đức Mẹ Mân Côi được cử hành vào ngày 7 tháng 10 hằng năm, kỷ niệm chiến thắng quyết định của liên minh Kitô giáo trước hạm đội của

Ảnh: Tượng Đức Mẹ Hòa Bình tại Vương Cung Thánh Đường (TP.HCM) (trái).

Tượng Đức Mẹ bên gốc đa cổ thụ, được cho là bà đã hiện ra tại đây (phải)

Đế chế Ottoman trong Trận hải chiến Lepanto năm 1571. Vì vậy trước đây, ngày lễ này còn được gọi là Lễ Đức Mẹ Chiến Thắng. Năm 1960, Giáo hoàng Gioan XXIII đổi tên lễ này thành Lễ Đức Mẹ Mân Côi như ngày nay.⁴

Nhận định

Tín điều “Đức Mẹ Maria vô nhiễm nguyên tội” được Giáo hội La Mã công nhận trên nền tảng Thần học Ki-Tô giáo, thuộc về siêu hình học, các tôn giáo khác có thể tôn trọng hay nghi vấn đức tin cá biệt này của Giáo hội, hoặc có chủ trương khách quan, không phê phán, không đề cao.

Tuy nhiên, những hiện tượng mà toàn thể giáo dân cảm thấy mâu thuẫn tại những nơi mà chính họ nhìn nhận rằng “Đức Mẹ Maria” đã hiện ra, đã đem lại cho họ đức tin tuyệt đối, dù họ có kiến thức thần học Ki-Tô hay chưa.

Mục đích, của khoa Thần học đã nêu rằng: “Thần học là ngành nghiên cứu về Thiên Chúa, hay rộng hơn là về niềm tin tôn giáo, thực hành và trải nghiệm tôn giáo, về linh hồn. Thần học giúp các nhà thần học hiểu rõ hơn về truyền thống tôn giáo của chính mình, về các truyền thống tôn giáo khác, cũng như so sánh giữa các truyền thống tôn giáo khác nhau... Thần học, nguyên nghĩa trong tiếng La Tinh là Theologia, ghép 2 từ trong tiếng Hy Lạp là Theos (nghĩa là thần linh) và logos (nghĩa là lời); vậy Theologia là môn học nghiên cứu về những lời, lý lẽ phù hợp với Thiên Chúa. Ngày nay, thần học được giảng dạy trong các chủng viện, trường dòng, học viện, đại

4. Theo Wikipedia.

học của các tôn giáo.”⁵

Nhưng chính những cuộc thể hiện đức tin quy mô của các cộng đồng giáo dân, kể cả sự ngưỡng mộ của đông đảo người ngoài đạo đã góp phần vào các nhận định của khoa Thần học.

Ngoài ra, môn Tôn giáo học so sánh sẽ giúp cho các giới tín đồ soi rọi lại đức tin và giáo thuyết của tôn giáo mình, đồng thời các nhà tôn giáo học sẽ khách quan nhận định tường minh những điểm chung và riêng bật ra từ từng chủ đề được chọn so sánh. Nghiên cứu tôn giáo học so sánh, tác giả Thích Thánh Nghiêm viết: “(...) tôn giáo học so sánh lại là một môn khoa học nhân văn và khoa học xã hội. Nó tìm cầu chân lý từ sự thật lịch sử, phát hiện vấn đề từ sự giống và khác nhau giữa các tôn giáo, rồi giải đáp vấn đề bằng phân tích tâm lý. Cho nên, môn học này có thể giúp chúng ta nhớ lại quá khứ của nhân loại và còn có thể hướng dẫn chúng ta lựa chọn tín ngưỡng đúng đắn hơn.”⁶

■

Bài viết trên đây không nhằm xác tín hay phê phán giáo điều của Giáo hội cũng như đức tin của giáo dân Công giáo. Bởi chỉ có giáo dân mới có tư cách xác tín. Và người ngoại đạo chỉ ghi nhận sự kiện lịch sử nhân văn chứ không có tư cách phê phán phạm vi đức tin của đối tượng.

5. (https://vi.wikipedia.org/wiki/Th%E1%BA%A7n_h%E1%BB%8Dc)

6. Tôn Giáo Học So Sánh, Tác giả: Thích Thánh Nghiêm, Dịch giả: Thích Chân Tính.